

DIDAKTINIAI EKONOMIKOS DALYKŲ DĖSTYMO KOLEGIJOJE KLAUSIMAI

Rita Strazdienė

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija, Olandų g. 16, LT-01100 Vilnius, Lietuva

El. paštas sparnai16@takas.lt

Lietuvos tautinės mokyklos koncepcijoje nurodoma, kad pagrindinis Lietuvos švietimo tikslas – laiduoti kuo visapusiškesnę žmogaus fizinių, psichologinių ir dvasinių galių plėtotę, sudaryti sąlygas jo individualybei atsiskleisti. Mano dėstomas dalykas – ekonomikos teorija. Su ekonomikos klausimais susiduriame kas dieną visose gyvenimo srityse. Todėl mano tikslas yra supažindinti kolegijos studentus, nestudijuojančius ekonomikos, su ekonomikos pagrindais, ugdyti ekonominę mąstymą ir raštingumą. Daugiausia dėmesio skiria ekonominėms sąvokoms apibūdinti ir joms praktiškai vartoti. Ekonomikos negalima išmokyti stebint, reikia dirbti, analizuoti, atlikti praktines užduotis, ieškoti teisingų atsakymų.

Reikšminiai žodžiai: paskaita, diskusija, dėstymas ir mokymas, pasirengimas.

DOI: 10.3846/1822-430X.2008.16.4.78–84

Įvadas

XXI a. mokslo ir technikos laimėjimų gausa sukėlė ir ateityje sukels vis spartėjančius visuomeninius pokyčius. Šiandienos žmogus priverstas nuolat tobulėti, t. y. gerinti profesines žinias, perimti naujas informacines technologijas. Tokių sąlygų atsiradimas reikalauja švietimo srities pokyčių – būtina lanksčiau reaguoti į aplinkos ir visuomenės poreikius.

Nuolatinis žmogaus mokymasis yra galimybė vis naujai prisitaikyti prie kintančios socialinės aplinkos poreikių. Nuolat besimokanti visuomenė – tai pirmiausia nuolat savo kvalifikaciją tobulinantys individai. Neseniai profesinio rengimo sistemoje atsirado naujo tipo mokykla – kolegija. Kolegijų atsiradimas laiduoja suderinamumą su ES šalių profesinio ir aukštojo mokslo sistemomis, akademinių ir profesinių kvalifikacijų lygiavertį pripažinimą, profesinio mokymo perimamumą ir tęstinumą. Lietuvos aukštojo mokslo Baltojoje knygoje

(1999) kaip viena iš kolegijos misijų nurodyta „sudaryti sąlygas visiems sugebantiems įgyti Lietuvos ūkio reikmėms ir šiuolaikinį mokslo ir technologijos lygį atitinkantį aukštąjį išsimokslinimą ir profesinę kvalifikaciją“ (Baltoji knyga 1999: 12). Prie šio mokymo uždavinio sprendimo daug prisideda ekonominis mokymas. Labai svarbu, kad mūsų visuomenėje atsirastų kuo daugiau žmonių, suvokiančių savo vaidmenį ekonomikos sistemoje ir pasiryžusių toje sistemoje dirbti. Svarbu, kad kiekvienas pilietis mokėtų gyventi rinkos sąlygomis, suprastų jos būtinybę, esmę, imtų teigiamai vertinti rinkos ekonomiką, konkurenciją.

Straipsnio tikslas, aktualumas

Straipsnio tikslas – įvertinti studentų požiūrį į ekonomikos dalyko dėstymą bei svarbą ir pasirengimą jam. Siekiama nustatyti naujų metodų taikymo galimybės ekonominiams dalykams dėstyti, mokymo metodo pasirinkimą pagal

studentų pasirengimo lygį. Atliekamas tyrimas, kuris padeda įvardyti studentų ekonominių žinių pasirengimo lygį.

Darbe buvo taikomi šie tyrimo metodai: pedagoginis stebėjimas, anketinė apklausa, mokslinės literatūros analizė ir apibendrinimas.

Ekonomikos dalykų dėstyimas pagal studentų pasirengimą

Švietimo sistemos paskirtis – realizuoti visuomenės atsinaujinimo idėją, paspartinti visuomenės raidą. Įgyvendinant šią paskirtį, turi vykti nuolatinė švietimo, ugdymo kaita. Ši kaita ypač suaktyvėjo Lietuvai integruojantis į Europos Sąjungą. Europos valstybių švietimo sistemoje svarbią reikšmę turi ekonomikos mokslas, mokymas, kuris Lietuvoje tik pradėdamas (Bendikas 1994: 7).

Ekonomikos pagrindų mokinys turėtų įgyti jau baigdamas pagrindinę mokyklą.

Apklausa parodė, kad 55 % studentų, įstojusių į Vilniaus technikos kolegiją 2006 metais, ekonomikos nesimokė. Mano nuomone, ekonomikos reikėtų mokyti ne epizodiškai, o kiekvienam amžiaus tarpsniui turėtų būti pritaikytas pagrindinių temų ir jų pokyčių kursas. „Ekonomikos kursas beveik kasmet papildomas naujais teiginiais, išvadomis, keičia savo sandarą. Visuomenė nepailsta kelti ekonomistams vis naujus klausimus ir formuluoti vis naujas užduotis“ (Jakutis ir kiti 2002: 9). Ekonominio ugdymo idėjos neturėtų būti perteikiamos „sausai“, akademiškai. Ekonomikos mokymas turėtų sudaryti sąlygas studentams susipažinti su pagrindiniais rinkos ekonomikos principais, išryškinti privačios nuosavybės, kainų sistemos ir konkurencijos reikšmę. Šiuo laikotarpiu, manau, labai svarbu nustatyti pagrindinius (kertinius) planinės ir rinkos ekonomikos skirtumus. Studentai turi suprasti, kaip pagrindinės ekonominės kategorijos veikia ekonominėse sistemose, koks yra Vyriausybės vaidmuo rinkos ekonomikoje.

Ekonominiai sprendimai bus efektyvūs tik tuomet, kai specialistai išugdys ekonominį mąstymą, pagrįstą teorinėmis ir praktinėmis

žiniomis. Šis mąstymas formuojamas pamažu, per visą studijų procesą ir galutinai susiformuoja atliekant praktinę veiklą. Per paskaitas studentai susipažįsta su pagrindinėmis ekonomikos sąvokomis, rinkos ekonomikos dėsniais, praktiniais jų veikimo principais Lietuvos Respublikos ekonomikoje. Atlikdami savarankiškus darbus, studentai gali geriau analizuoti rekomenduojamas ekonomikos temas, gerinti įgytas žinias ir daryti reikiamas ekonomines išvadas. Tokios asmenybės formavimas turėtų būti svarbus ekonomiką dėstančio pedagogo pastangų tikslas.

Pirmiausia ekonomiką reikia mokyti suvokti. „Ekonomika tik atrodo sudėtinga, nes apima daug įvairių valiutų, kalbų, politinių sistemų. Supratus jos pagrindus, kur kas lengviau daryti tinkamus politinius ir ekonominius sprendimus. Pasaulio ekonomika gali pasirodyti esanti nepaprastai įdomi mūsų gyvenimo dalis, kur užsienio šalys ir žmonės bendradarbiauja neįtikinamiausiais būdais. Svarbu viena – visa tai turi būti paprastai paaiškinta“ (Epping 1995: 1).

Dėstyimas – tai vadovavimas mokymosi procesui

Pagrindinis dėstytojo vaidmuo – kurti ir tobulinti efektyvią bei veiksmingą mokymąsi palai-kančią aplinką (Staškevičius 2004: 162).

„Dėstytojas – profesinio rengimo sistemos veikėjas, kurio veikloje vyrauja žinių perteikimas, profesinių kompetencijų ugdymo situacijų organizavimas, komentavimas, analizė, vertinimas ir kt.“ (Pedagogika 2004: 111).

Ekonomikos dalykų dėstyimas yra dvipusis pedagoginis procesas: žinių perteikimas, gavimas ir mokėjimo, įgūdžių sudarymas bei įtvirtinimas. Žinių perteikimas, mokėjimas bei įgūdžių formavimas yra dėstytojo tiesioginės pedagoginės veiklos sritis ir tikslas, o jų įgijimas ir įtvirtinimas – studentų, vadovaujamų dėstytojo, savarankiško darbo tikslas. Ekonomikos dalykų turinys yra kintamas. Jų, kartu ir programų, nuolatinę kaitą lemia gyvenimo bei visuomenės nuolatiniai pokyčiai, tobulėjimas.

Šiuo aspektu aktualūs doc. V. Gražulio pastebėjimai, kad dabarties sąlygomis beprasmiška studentus perkrauti enciklopedinėmis žiniomis, o per egzaminus versti cituoti konspektų ar dėstytojų parašytų vadovėlių ištraukas ir pan. Deja, iki šiol nepakankamai dėmesio kreipiamą į vis garsiau skambančius raginimus, kad „aukštosios mokyklos dėstyto metodiką turėtų pakeisti taip, kad paskaitų metu pagrindinis dėmesys būtų skiriamas ne diktavimui, o aktyviam kurso įsisavinimui, ugdančiam studentų analitinį bei sisteminį mąstymą, kūrybingumą“ (Gražulis 2005: 12).

Paskaita, kaip pagrindinė mokymosi forma

Paskaita svarbi mokymo forma. Skaityti paskaitą – tai sunkus ir atsakingas darbas, kuriam reikia didžiulio pedagogo ir mokinių dėmesio sutelktumo, valios įtampos, mąstymo gilumo, paslankumo, operatyvumo, lankstaus reagavimo, greito persitvarkymo, puikios medžiagos išmanymo, glaudaus jos siejimo su gyvenimu, sugebėjimo palaikyti glaudžius ryšius su auditorija, formuoti studentų interesus, motyvus, poreikius.

Paskaitų metodas buvo nuolat kritikuojamas. Kritikai jį vadino anachronizmu, peikė už tai, jog paskaita primena studentams nepageidatiną pasyvų vaidmenį, neleidžia atsižvelgti į individualias studento reikmes. Paskaitų metodo šalininkai atkreipė dėmesį į galimybę taikyti jį įvairiomis sąlygomis, pabrėžė šio metodo administracinius privalumus.

Rengdamiesi paskaitai, turime nuspręsti, kokių pagalbinių priemonių prireiks. Skiriamos trys paskaitos dalys: įžanga, pagrindinė ir baigiamoji dalys.

Kiekviena iš jų turi skirtingas funkcijas. Įžangoje nurodoma, kuo ta paskaita studentams gali būti svarbi ir naudinga, pateikiama mokymosi motyvų. Įžangoje atskleidžiama ir paskaitos turinio esmė.

Pagrindinėje paskaitos dalyje dėstytojas perteikia paskaitos turinį, pritaiko auditorijai jo pertekimo tvarką, pasirenka vieną ar daugiau

dėstyto formų ir aiškinimo būdų; išaiškina turinį, pateikia pavyzdžių, stengiasi išlaikyti studentų dėmesį, įvairindamas dirgiklius, keisdamas komunikacijos būdus, patraukdamas entuziazmu, užduodamas klausimų. Dėstytojas gali padėti studentams konspektuoti paskaitą, nurodyti, kas yra svarbiausia, pasižymėti arba pateikdamas tekstą ar jo santrauką.

Paskaitos baigiamoji dalis taip pat turi keletą funkcijų. Ji suteikia galimybę pabendrauti su studentais, juos klausinėti ir išgirsti atsakymus, rodančius, ką išmoko, atsižvelgti į svarbiausias mintis. Baigiamoje dalyje dabartinę paskaitą galima susieti su anksčiau skaityta paskaita ir dar numatoma skaityti paskaita ateityje.

Pakankamai paplitęs mokymo metodas yra diskusija. Svarbiausi jos tikslai – ugdyti sugebėjimą kritiškai mąstyti. Šis metodas labiausiai tinka dėstyti prieštarai suprantamiems dalykams, studentų nuostatoms keisti, mokyti spręsti problemas, lavinti iškalbą.

Prieš pradėdami diskusiją, turime pasirinkti jos temą. Numatę temą, su studentais turime pasirinkti bendrą diskusijos objektą – knygą, televizijos programą – tai, apie ką bus kalbama per diskusiją. Svarbu ir tai, kad studentas turėtų žinių tais klausimais, kuriais bus diskutuojama. Dėstytojas turi parengti aplinką, pagalvoti, kaip turi būti sutvarkyta auditorija, kad būtų lengviau bendrauti.

Per diskusiją turi būti aiškiai apibrėžti dėstytojo ir studento veiksmai. Per didelis dėstytojo aktyvumas mažina diskusijos naudą studentams, per mažas – sukelia jiems nepatogumo jausmą. Diskusija vyksta sklandžiai, jei dėstytojas žino, kada ir kaip jam galima įsikišti. Jis turi žiūrėti, kad nebūtų nukrypstama nuo temos, atkreipti dėmesį į neteisingai nurodytus faktus ir logines klaidas ir, atsižvelgdamas į tai, vadovauti diskusijai. Ne mažiau svarbu diskutuojant paskirstyti studentams vaidmenis, pavyzdžiui, klausinėti vienas kitą, vertinti kitų studentų pasakytą nuomonę, prieštarauti ar ginti savo požiūrį.

Savarankiskam darbui, kaip svarbiam mokymosi būdai, būtinas optimalus studento aktyvumas, sąmoningumas, kryptingumas ir emocinis

nusiteikimas. Kitaip savarankiškas studento darbas tampa mechaniškas užduoties atlikimas ir į mokinio žinias, mokėjimus ir įgūdžius neintegruojamas. Taigi savarankiškai mokytis – tai aktyviai mąstyti. Vadovauti studento savarankiškam darbui – tai vadovauti jo pažinimui arba įgūdžių ugdymui, pirmiausia – mąstymui, žinant visas jo stipriasias ir silpnąsias savybes. Visada savarankiško mokymosi užduotys turi atitikti studentų interesus, skatinti juos domėtis. Kartu jos turi būti mokslinės, gyvenimiškos.

Pasirengimas – tai studentų gebėjimo, noro ir ankstesnio patyrimo mokytis pasirengimo visuma. Dėstytojai turi pajėgti mokytis visą laiką, nes žinios, kurių reikia jiems dirbti, kinta kartu su naujais reikalavimais bei mokslo ir technikos pažanga. Pradedama dėstyti ekonomiką, pateikiu anketas, kurios padeda nustatyti studento pasirengimo lygį mokytis ekonomikos. 2005 m. į anketos klausimus atsakė 58 studentai,

2006 m. – 48 studentai, iš viso pirminėje apklausoje dalyvavo 106 Vilniaus technikos kolegijos studentai (0. Pirmu klausimu norima sužinoti apie student (lentelė) motyvus.

Atsakymą į pirmo klausimo pasiskirstymas procentais pavaizduotas 1 pav.

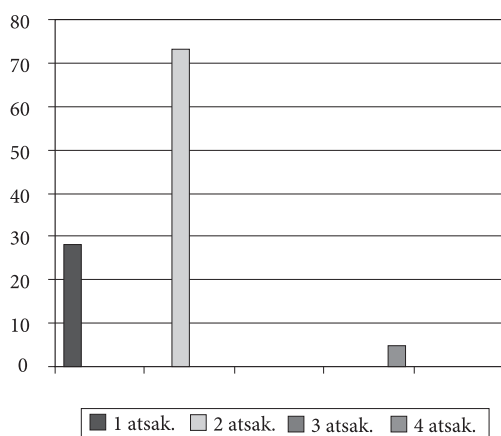
Kaip matome, į klausimą „Kodėl reikia mokytis ekonomikos?“ 28 studentai (26 %) atsakė – „kad geriau orientuotis ūkinėje veikloje“; 73 studentai (69 %) – „ekonomika didina sampratą apie pasaulio raidą“, nė vienas neatsakė, kad ekonomikos mokytis nereikia, ir tik 5 studentai (4 %) nežino, ar reikia mokytis ekonomikos. Iš to, kas pasakyta, galima daryti išvadą, kad dabartiniai studentai pakankamai gerai motyvuoti mokytis ekonomikos.

Atsakant į klausimą „Ar mokėtės ekonomikos?“, gauti atsakymai pavaizduoti 2 pav.

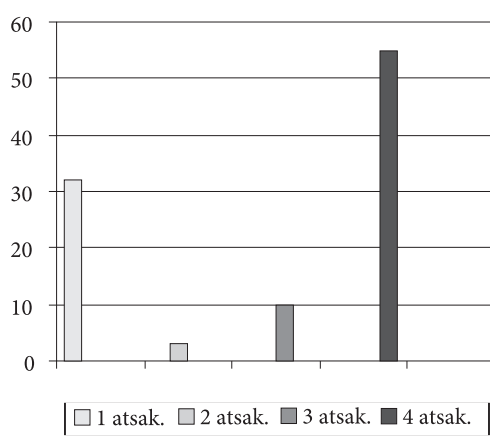
Kaip matyti 32 %, t. y. 34 studentai ekonomikos pradmenų mokėsi mokykloje, 3 % – mokėsi

Atsakymų į 1 anketą rezultatai

	I	II	III	IV	V
1	28 (26 %)	34 (32 %)	49 (47 %)	8 (7 %)	45 (42 %)
2	73 (69 %)	3 (3 %)	17 (16 %)	52 (49 %)	54 (51 %)
3	–	11 (10 %)	4 (4 %)	17 (16 %)	27 (25 %)
4	5 (4 %)	58 (55 %)	35 (33 %)	29 (27 %)	4 (4 %)

1 pav. Kodėl reikia mokytis ekonomikos?

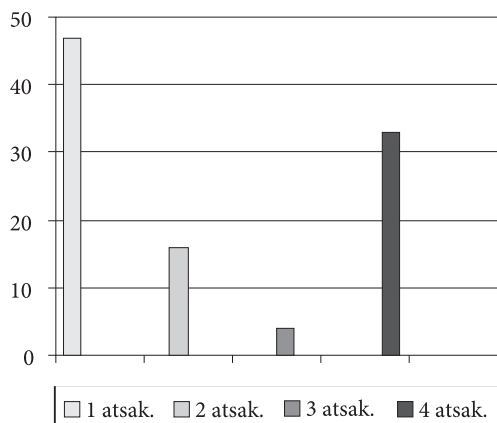

2 pav. Atsakymų į klausimą „Ar mokėtės ekonomikos?“ pasiskirstymas procentais

savarankiškai (nors ir nepaaiškino, kaip), 10 % – mokėsi kitur (tai – politechnikos mokykla, Vilniaus žemės ūkio aukštesnioji mokykla, Alantos verslo mokykla, Šiaulių universitetas, VGTU) ir 55 % – ekonomikos nesimokė. Mano manymu, ekonomikos pagrindai turėtų būti privalomas, o ne pasirenkamas dalykas vidurinėje mokykloje. Įvertinęs studentų pasirengimo lygį, dėstytojas turi žinoti, kaip parinkti mokomąją medžiagą. Tai būtina, norint parinkti pačius tinkamiausius mokymosi metodus ir suskirstyti studentus į grupes, kai mokymo metodai to reikalauja.

Šiuolaikinė paskaita neturi būti orientuota vien į parengtų žinių perteikimą, t. y. reikia siekti, kad studentams būtų suteikta kuo daugiau naujos informacijos. Reikia taip organizuoti paskaitą, kad ji būtų ir įdomi. Tai priklauso nuo dėstytojo. Todėl pirmiausia jis privalo gerai mokėti savo dalyką, išmanyti šio mokslo pagrindus ne tik teoriškai, bet pageidautina ir praktiškai.

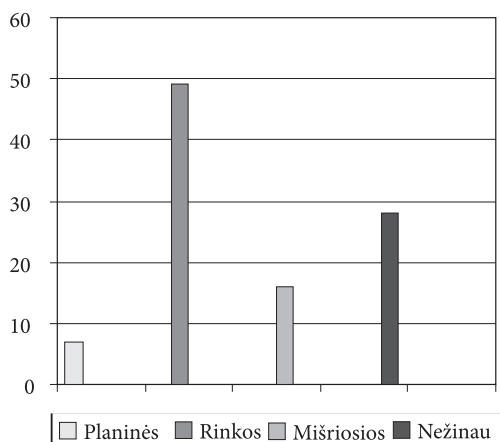
Kaip matyti 3 pav., respondentai palankiai vertina ekonomikos mokslą.

3 pav. Atsakymų į klausimą „Ar ekonomikos mokslas įdomus?“ pasiskirstymas procentais

Į klausimą „Ar ekonomikos mokslas įdomus?“, buvo gauti tokie atsakymai: 47 % mano, kad ekonomikos mokslas įdomus, 16 % – ne labai įdomus, 4 % – ekonomikos mokslas neįdomus (pusė iš jų jau pagal anketų duomenis mokėsi ekonomikos) ir 33 % – nežino, nors nesimokiusiųjų ekonomikos yra 55 %.

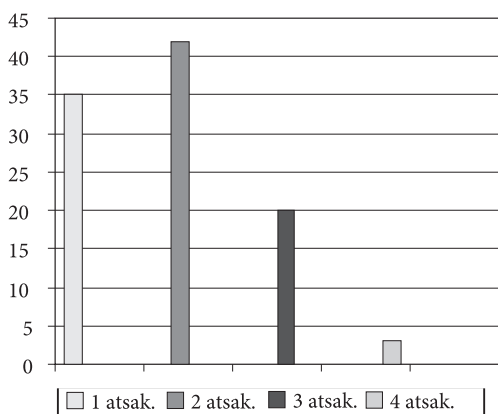
Daug žinių globaliame pasaulyje šiuolaikinio žmogaus nebegelbsti. Išskyla ne tiek žinančio, kiek savarankiškai mąstančio, aktyvaus ir kūrybingo žmogaus reikšmė (Žukauskienė 1998: 6). Šiandien didaktika kreipiamą į savarankiškos asmenybės ugdymą. Todėl labai svarbu išmokyti žmogų mąstyti. Labai nustebino ketvirto klausimo „Pagal kokius ekonomikos dėsnius rutuliojasi Lietuvos ekonomika“ atsakymai. Teisingai atsakė tik 49 %, o 7 % studentų mano, kad Lietuva gyvena pagal planinės ekonomikos dėsnius, 16 % – kad Lietuvos ekonomika plėtojasi pagal mišriosios ekonomikos dėsnius. Net 28 % studentų nežino, pagal kokius dėsnius plėtojasi Lietuvos ekonomika (4 pav.). Neteisingai atsakė ne tik studentai, nesimokę ekonomikos, bet ir tie, kurie mokėsi ekonomikos mokslų. Tai paskatino ekonomikos teorijos kurso pradžioje paskirti keletą valandų planinės ir rinkos ekonomikos skirtumams aiškinti. Paskaitos parodė, kad šių žinių labai trūksta, ypač kitakalbiams studentams, kurie mažiau ar visai nesidomi Lietuvos ekonomika.

4 pav. Atsakymų į klausimą „Lietuvos ekonomika dabar rutuliojasi pagal: 1) planinės, 2) rinkos, 3) mišriosios – ekonomikos dėsnius?“ pasiskirstymas procentais

Manau, ekonomikos mokytojams ir dėstytojams tai turėtų būti signalas, kad būtina dar labiau pabrėžti ekonominę išprusimą gyvenant rinkos ekonomikos sąlygomis.

Įvertinęs studentų pasirengimo lygį, dėstytojas turi nuspręsti, kokią mokomąją medžiagą parinkti ir kokius mokymo metodus taikyti. Jei paskaita įdomi, tai ir mokymo rezultatai bus geresni. Todėl į penktą anketos klausimą: „Kokia paskaita įdomiausia?“, buvo gauti tokie atsakymai. Įdomiausia paskaita yra ta, kurioje naudojami įvairūs mokymo metodai – 42 %. Įdomiausia paskaita – ta, kurioje gaunate daug naujos informacijos – 51 %. Įdomiausia paskaita ta, kai dėstytojas – įdomi asmenybė – 25 %. Neturi nuomonės tik 4 %. Vienas iš populiariausių mokymo metodų – paskaitų metodas. Paskaita ypač sudėtinga dėstytojo ir studento bendra veikla. Kad ir kokie būtų toboli mokymo metodai, lemiamą reikšmę turi dėstytojas. Nuo individualių dėstytojo savybių ir sugebėjimų priklauso, kaip studentai perims žinias (5 pav.).

5 pav. Atsakymų į klausimą „Kokia paskaita įdomiausia?“ pasiskirstymas procentais

Pagal apklausą daugelis studentų į ekonomikos paskaitas ateina turėdami nuostatą, kad tai įdomus mokslas. Pedagogų uždavinys – tos nuostatos nekeisti, bet dar labiau sudominti studentus.

Ekonomikos „pradmenų mokymo tikslas – nustatyti ekonomikos tiesas tiems, kurie netrukus pradės savarankišką gyvenimą ir norės išitvirtinti ekonomikos sistemoje ir, apgalvotai joje dirbdami, įgyvendinti savo sumanymus ir idėjas“ (Leonienė 1997: 5). Savarankiška

būsimojo darbuotojo savarankiška veikla bus sėkminga, jei jis turės pakankamą ekonominį išsilavinimą (dar geriau praktinę patirtį). Tai padės suvokti ekonomikos būklę, jos susidarymo priežastis, rasti būdų, kaip geriau tenkinti visuomenės poreikius ir pasiekti tikslą.

Studentų domėjimasis ekonomika daugiausia priklauso nuo dėstytojo: kaip dėstytojas veda paskaitas, kaip sudomina studentus, ar studentai įtraukiami į diskusijas, ar dirba savarankiškai. Pedagogui tenka sunkus uždavinys – sudominti studentus.

Kas kinta mokymo procese? Svarbiausias pokytis – studentas, todėl svarbu sudaryti sąlygas mokytis. Aktyvaus mokymosi metodai sudaro galimybę studentams geriau įsisąmoninti mokymo turinį. Jie įgyja gebėjimą kritiškai mąstyti, taikyti žinias naujomis sąlygomis. Vadinas, studentai gebės ir analizuoti, vertinti padėti, mokės parinkti racionalią ir pagrįstą poziciją. Tikėtina, jog studentai, atlikdami jiems skirtas užduotis, patys pradės ieškoti aktyvių mokymosi metodų, o konsultantas ir patarėjas bus pedagogas.

Išvados

Įvertinus atliktą tyrimą, galima daryti išvadą, jog ekonominių dalykų dėstymas ugdo studento plataus spektro gebėjimus, skatina studentų saviraišką, parengia jaunuomenę dirbti rinkos sąlygomis.

Šiuolaikiniame pasaulyje kiekvienos šalies stiprybę ir gerovę lemia žinios ir gebėjimas jomis naudotis. Lietuvos rytdiena priklauso nuo to, kaip mes, dėstytojai, parengsime jaunuomenę praktiniam gyvenimui rinkos sąlygomis. Norint ją tinkamai parengti, būtina:

- sudaryti prielaidas ekonomikos žinioms suprasti įvertinant studento pasirengimo lygį;
- padėti įsisąmoninti rinkos ir planinės ekonomikos skirtumų sąvokas.

Pagal tyrimo duomenis 51 % studentų mano, kad ekonomikos dėstytojas turėtų įvertinti besikeičiančias socialines, ekonomines gyvenimo sąlygas ir pateikti daug naujos informacijos.

Dėstytojas turi būti ne tik geras savo srities specialistas, bet ir geras pedagogas, sugebantis įdomiai perteikti naujas žinias studentams, naudoti įvairius ir efektyvius mokymo metodus. Dėstytojas turi nuolat tobulinti kvalifikaciją, nes nuo jo profesinio pasirengimo lygio priklauso, kokius sprendimus praktinėje veikloje priims mokyklą baigęs specialistas.

Siūlymai

Tobulinant mokymo procesą, pagrindiniai mokymo tobulinimo kriterijai būtų:

- savarankiško studentų darbo organizavimas;
- informacinės bazės, esančios bibliotekoje, internete, naudojimas bendroje dėstytojų ir studentų veikloje.

Literatūra

Baltoji knyga: profesinis rengimas iki aukštojo universitetinio lygmens. 1999. Vilnius: Spauda.

Bendikas, V. 1994. *Taikomoji ekonomika ir mokykla*. Šiauliai: ŠPI.

Gražulis, V. 2005. *Praktinis mokymas – specialisto parengimo garantas. Studijų reformos reikalavimai į dabarties iššūkių lygį*. Vilnius: VIKO.

Epping, R. C. 1995. *Pasaulio ekonomikos ABC*. Kaunas: Littera.

Jakutis, A.; Petraškevičius, V.; Stepanovas, A.; Šečkutė, L.; Zaicev, S. 2002. *Ekonomikos teorijos pagrindai*. Kaunas: Smaltijos leidykla.

Leonienė, B. 1997. *Verslo pradmenys*. Kaunas: Poligrafija ir informatika.

Pedagogika 2004/70. Vilnius: VPU leidykla.

Staškevičius, J. A. 2004. *Inovatika*. Vilnius: Technika.

Žukauskienė, R. 1998. *Raidos psichologija*. Vilnius: Margi raštai.

DIDACTIC MATTERS IN TEACHING SUBJECTS OF ECONOMICS AT THE COLLEGE

Rita Strazdienė

It has been stated in Lithuania's National School Concept that the primary goal of the education of Lithuania is to secure the best possible comprehensive development of physical, psychological and spiritual human powers, to create conditions for the unfolding of the personal individuality. The subject of my teaching is economic theory. We face economic questions every day and in all areas of life. Therefore, my purpose is to acquaint college students, who do not study economics, with economic basics, to develop economic thinking and literacy. Greatest attention is paid to describe economic concepts and to use them in practice. Economics can not be learned through observing, one must work, analyse, solve practical exercises, search for correct answers.

The purpose of the article is to assess the students' approach to the relevance of the subjects of economics. It is sought to identify the possibilities of applying new methods for teaching economic subjects and of selecting a teaching method in accordance with the students' level of preparation. The assessment of the research carried out enables to conclude that teaching economics forms students' capacities of a wide range, stimulates their self-expression, prepares young people to work in market conditions.

The following methods of the research have been employed: pedagogic observation, questionnaire (survey), analysis of scientific literature and generalization.

Keywords: lecture, discussion, reading lectures and teaching, preparation.

Įteikta 2008-02-10; priimta 2008-02-15